

Sygn. akt VI U 1125/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2018 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: Z. G.

od decyzji: Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 10 kwietnia 2018 r., znak: (...)

w sprawie: Z. G.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rekompensatę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu Z. G. prawo do rekompensaty od dnia (...) r.;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VIU 1125/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 kwietnia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku Z. G. z dnia 5 kwietnia 2018 roku, przyznał wnioskodawcy emeryturę od (...) roku, to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego. Jednocześnie organ rentowy odmówił przyznania rekompensaty do emerytury, ponieważ zdaniem organu rentowego nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i pełnym wymiarze czasu pracy na dzień 1 stycznia 2009 roku. Zakład uznał okres od 9 września 1970 roku do 18 marca 1972 roku. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do rekompensaty. Ubezpieczony twierdził, że pracował w szczególnych warunkach w zawodzie betoniarza zbrojarza i lastrykarza w pełnym wymiarze czasu pracy i w szczególnych warunkach w (...)Przedsiębiorstwie (...) od 9 września 1970 roku do 18 marca 1972 roku, co potwierdza świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w (...) Kombinacie (...) w zakładzie prefabrykacji w B. na stanowisku betoniarza zbrojarza i lastrykarza, gdzie prac..., wykonywał pracę przy dużej wilgotności powietrza, przy dużym hałasie i zapyleniu. Przy czym w okresie od 23 marca 1972 roku, przy czym w okresie od 26 kwietnia 1972 roku do 8 kwietnia 1974 roku, odbył zasadniczą służbę wojskową. Następnie pracował, jako lastrykarz w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. na, przy budowie Zakładów (...) w K. na terenie (...) w okresie od 21 kwietnia 1983 roku do 17 grudnia 1983 roku, jako lastrykarz.

Oraz w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w okresie od 7 maja 1984 roku do 17 grudnia 1991 roku, jako betoniarz zbrojarz, gdzie wykonywał pracę na budowach przy zmiennych warunkach pogodowych, dużej wilgotności, hałasie i zapyleniu. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wskazywał, że w swoim odwołaniu ubezpieczony podaje, że pracował w warunkach szczególnych również w okresach od 23 marca 1972 do 3 maja 1983 roku, od 21 kwietnia 1983 roku do 17 grudnia 1983 roku, zgodnie ze świadectwem pracy z 7 grudnia 1983 roku pracował do 30 listopada 1983 roku oraz w okresie od 7 maja 1984 roku do 17 grudnia 1991 roku. Organ rentowy w związku z tym wnosił o przeprowadzenie dowodów z akt osobowych ubezpieczonego na okoliczność charakteru i wymiaru pracy w powyższych okresach. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. Ubezpieczony Z. G. urodzony (...) w dniu 5 kwietnia 2018 roku, złożył wniosek o emeryturę z rekompensatą. Decyzją z dnia 10 kwietnia 2018 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego przyznał ubezpieczonemu emeryturę, którą zawiesił ze względu na kontynuowanie zatrudnienia a kolejną decyzją z 2 maja 2018 roku o przyznaniu emerytury podjął realizację wypłatę później przyznanej emerytury. Okolicznością niesporną między stronami było to, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaliczył do pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonemu okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano-Usługowym (...) spółce akcyjnej, które wystawiło świadectwo pracy w istocie chodziło o okres pracy od 9 września 1970 roku do 18 marca 1972 roku u poprzednika prawnego tej spółki. A świadectwo pracy potwierdzające zatrudnienie w szczególnych warunkach ubezpieczonego wystawiła właśnie (...) spółka akcyjna w B. Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe, potwierdzając wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w wskazanym załączniku i Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w Wykazie A w Dziale V pod pozycją 4 na stanowisku betoniarza zbrojarza. Natomiast sporne między stronami było to, czy u kolejnych pracodawców ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach uprawniającą do dochodzonego świadczenia. Sąd w związku z tym ustalił, iż w okresie od 23 marca 1972 roku do 3 maja 1983 roku, ubezpieczony pracował w (...) Kombinacie (...) w B., następnie przekształconym w (...) Kombinat Budowlany (...) w B.. Na podstawie dowodów z dokumentów z akt osobowych ubezpieczonego oraz dowodów z zeznań świadków B. C.

[f00:09:26.900] i G. K.

[f00:09:26.600], Sąd Okręgowy ustalił, iż na stanowisku zbrojarza betoniarza u tego pracodawcy w (...) Kombinacie (...), później w (...) Kombinacie Budowlanym (...) ubezpieczony pracował od 23 marca 1972 roku do 25 kwietnia 1972 roku, następnie odbył zasadniczą służbę wojskową w okresie od 26 kwietnia 1972 roku do 8 kwietnia 1974 roku. Powrócił do pracy u tego pracodawcy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej przed upływem terminu 30 dni przewidzianego w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i od 27 kwietnia 1974 roku do 1 maja 1979 roku pracował, jako betoniarz zbrojarz. Następnie w okresie od 2 maja 1979 roku do 31 marca 1980 roku pracował, jako stolarz brygadzysta, a od 1 kwietnia 1980 roku do 28 lutego 1983 roku pracował, jako betoniarz a ostatnie dwa miesiące zatrudnienia, czyli marzec i kwiecień i do 3 maja 1983 roku pracował, jako lastrykarz. Następnie podjął on zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. na budowie eksportowej w (...) w okresie od 21 kwietnia 1983 roku do 17 grudnia 1983 roku a, gdzie pracował, jako lastrykarz a następnie od 7 maja 1984 roku do 31 grudnia 1991 roku pracował w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B., jako zbrojarz betoniarz z tym, iż w okresie od 1 stycznia 1991 roku do 31 grudnia 1991 roku korzystał z urlopu bezpłatnego. W (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) ubezpieczony pracował cały czas w szczególnych warunkach na stanowisku zbrojarza betoniarza i było to zatrudnienie od 7 maja 1984 roku do 31 grudnia 1990 roku, w wymiarze 6 lat 7 miesięcy i 25 dni. Sąd Okręgowy podkreśla, że nawet bez uwzględnionego przez organ rentowy okresu zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach od 9 września 1970 roku do 18 marca 1972 roku ubezpieczony legitymował się, co najmniej 15 letnim stażem pracy w szczególnych warunkach na stanowisku zbrojarza betoniarza, ponieważ staż ten, do stażu pracy na tym stanowisku Sąd zaliczył ubezpieczonego okresy od 23 marca 1972..

[**koniec części** 00:14:08.807] TTP826891_02

[**Przewodniczący** 00:14:12.209] Roku do 25 kwietnia 1972 roku, 1 miesiąc, 14 dni. Następnie okres służby wojskowej 1 rok, 11 miesięcy i 13 dni, następnie okres od 26 kwietnia 1972 roku po powrocie z zasadniczej służby wojskowej do 8 kwietnia 1974 roku - to była służba wojskowa, następnie okres od 27 kwietnia 74 roku do 1 maja 1979 roku to jest 5 lat i 5 dni. Sąd wyłączył z okresu pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku stolarza brygadzysty od 2 maja 1979 roku do 31 marca 1980 roku, a zaliczył okres zatrudnienia na

stanowisku betoniara od 1 kwietnia 1980 roku co potwierdza pismo na karcie 22 akt osobowych ubezpieczonego z (...) Kombinatu Budowlanego (...) w B., które zatrudniało, zmieniało mu stanowisko ze stolarza brygadzysty na stanowisko betoniara od 1 kwietnia 80 roku. Jednocześnie Sąd dał wiarę dowodowi z przesłuchania ubezpieczonego, że tylko przez 2 ostatnie miesiące zatrudnienia marzec, kwiecień i 3 maj ubezpieczony do 3 maja pracował jako lastrykarz, a do 28 lutego 1983 roku jako betoniarz, łącznie te dwa okresy bez okresu uznanego przez organ rentowy jako okres pracy w szczególnych warunkach dawały okres 16 lat, 7 miesięcy i 20 dni. Był to okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wskazany w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w dziale V pod pozycją 4 prace zbrojarskie i betoniarskie, a w zarządzeniu resortowym Ministra Budownictwa w punkcie 1-szym wymienione jest stanowisko zbrojarza, w punkcie 3-im betoniara. Niezależnie od tego podkreślić należy, że zgodnie z wymogiem zawartym w paragrafie 2 powołanego rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku, Dziennik Ustaw numer 8 pozycja 43 rozporządzenia Rady Ministrów ubezpieczony wykonywał prace na stanowisku zbrojarz-betoniarz, czy też betoniarz-zbrojarz w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywał on w (...) Przedsiębiorstwie (...), w (...) Kombinacie (...), a później w (...) Kombinacie (...), w (...) Kombinacie Budowlanym (...) pracy w dziale tak zwanej produkcji potokowej przy produkcji elementów budowlanych budownictwa w tak zwanej wielkiej płycie zalewane betonem były formy z tymi elementami budowlanymi, następnie przekazywane były do osuszenia w urządzeniu o wysokiej temperaturze. Także w (...) Kombinacie Budowlanym (...) ubezpieczony wykonywał, przepraszam, także w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) ubezpieczony wykonywał prace zbrojarsko-betoniarskie. Okoliczności te potwierdzili świadkowie G. K.

[f 00:19:23.720] , B. C.

[f 00:19:25.560] i K. P.

[f 00:19:26.810] , a także

[ns 00:19:28.145] zeznający w dniu dzisiejszym na rozprawie świadek W. P.

[f 00:19:34.240] , który podawał, że 95% prac wykonywanych miało charakter prac zbrojarsko-betoniarskich, a 5% prac to były prace lastrykarskie. Niezależnie od tego podkreślić należy, iż z zeznań świadków i ubezpieczonego wynikało, że prace lastrykarskie nie różniły się zasadniczo od prac zbrojarsko betoniarskich, zatem nawet przy wątpliwościach co do charakteru tego rodzaju zatrudnienia w ocenie Sądu Okręgowego istniały podstawy do także do zaliczenia tych prac do prac w szczególnych warunkach, ale Sąd Okręgowy podkreśla, że już same okresy zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku betoniara-zbrojarza znacznie przekraczały 15 lat, bo bez uznanego okresu przez organ rentowy to był też okres prawie półtora roku to ubezpieczony na sta..., przepracował na stanowisku zbrojarz-betoniara 16 lat, 7 miesięcy i 20 dni. Dokonując subsumcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego Sąd Okręgowy jeszcze zaznacza, że w procesie z odwołania pracownika wykazywanie pracy w szczególnych warunkach możliwe jest wszelkimi dowodami i ubezpieczonemu dowodami z dokumentów z jego akt osobowych oraz dowodami z zeznań świadków i z przesłuchania strony udało się wykazać co najmniej 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, który nota bene przypadał jeszcze przed tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym..., czy do 1998 roku co nawet wcześniej uprawniało ubezpieczonego co aktualnie jest już no niemożliwe do nabycia emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, ale wskazać należy, iż zgodnie z artykułem 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych jednolity tekst Dziennik Ustaw z 2017 roku pozycja 664 rekompensata przysługuje ubezpieczonemu jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata zgodnie z ustępem 2 artykułu 21 nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W komentarzu do tego przepisu do ustępu 2 artykułu 24 wskazuje się, że przepis ten jest sformułowany niejasno, bo chodzi tutaj o świadczenie, którego celem jest i podobnie jak emerytury pomostowej jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do której osoba uprawniona nabyła prawo do, nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W taki sposób istotę rekompensaty określa zresztą sam ustawodawca definiując ją w artykule 2 punkcie 5 ustawy o emeryturach pomostowych jako odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

dla osób, które nie nabeą praw do emerytury pomostowej. W orzecznictwie na przykład w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 marca 2018 roku III AUa 780/17 podkreśla się, że zgodnie z artykułem 23 ustępow 2 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego o którym mowa w przepisach artykułu 172 i 174 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie zaś z treścią artykułu 172 ustępu 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 13, 31 grudnia 1948 roku, za których opłacane były składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Warunek sformułowany w artykule 21 ustępow 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy więc rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Z tego względu na podstawie artykułu 21 ustępu 1 ustawy o emeryturach pomostowych w związku z artykułem 477 ze znakiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do rekompensaty od dnia nabycia przez niego prawa do emerytury z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1-szym wyroku. W punkcie 2-gim wyroku Sąd Okręgowy nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji albowiem ubezpieczony nie legitymował się świadectwami wykonywania prac w szczególnych warunkach u pracodawców, u których pracował w takich warunkach zatrudnienia w związku z tym ustalenie istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia sporu odbywało się dopiero w toku postępowania sądowego na podstawie dowodów, którymi nie dysponował organ rentowy. Z tego względu Sąd Okręgowy nie uznał, aby organ rentowy ponosił odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.